

Irizpideen araberako balorazioa eta galderak lehenestea.

Trantsizio teknologikoa.

AURKIBIDEA

- 1.Sarrera
- 2.Balorazioaren irakurketa orokorra, irizpideetan oinarrituta.
- 3.Moldatutako galderen zerrenda.
- 4.Galdera finalisten zerrenda, emandako lehentasunaren arabera.
- 5.Galdera guztien balorazioa, hobetzeko proposamenak egitea eta galderen lehenestea.

Sarrera

Ongi etorri! Trantsizio teknologikoari buruzko galderen dinamikaren lehen zatiaren emaitzen txostena aurkezten dizugu. Guztira 10 pertsona izan zarete txosten honetan aurkezten ditugun emaitzak zuen ekarpenekin elikatu dituzuenak. Ariketari eskainitako denboragatik mila esker, zuen dedikazioa funtsezkoa izan da honaino iristeko.

Dokumentu honek bi helburu ditu:

- **Inkosten lehen txandako emaitzak itzultzea.** Interesa eta, batez ere, Gi2030 prozesuaren hurrengo faseetan landu behar dituzuen galderak ebaluatzen, fintzen eta hautatzen eman duzuen denbora aitortzeko modu bat da.
- **Gi2030 prozesuaren eduki xehatua sortzea.** Hurrengo faseetara igaroko diren galderak hautatzea une garrantzitsua da prozesuan, eta, horregatik, hautaketa-ariketa honi buruzko informazio kuantitatiboa eta kualitatiboa oso garrantzitsua da.

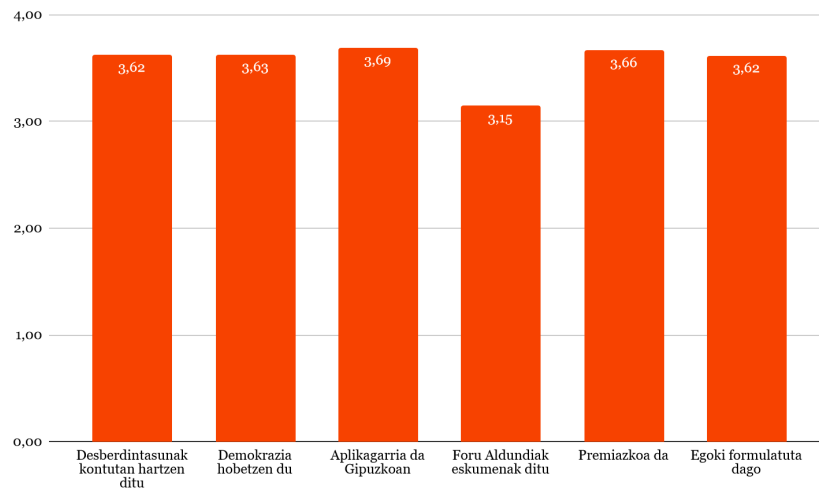
Jarraian, emaitzen laburpen orokor bat erakutsiko dizuegu. Ondorengo ataletan, banan-banan, aztertutako 15 galderek jaso dituzten balorazioan eta hobekuntza-proposamenetan sakonduko dugu, baita horien hautaketaren xehetasunetan ere.

Balorazioaren irakurketa orokorra, irizpideetan oinarrituta

Hautaketarako aurkeztutako galderek eta argudioek jaso duten balorazioaren xehetasunetan sartu aurretik, labur-labur azalduko dugu gizarte-trantsizioari buruzko **15 galderek** jaso zuten balorazio orokorra. Gogoan izan ebaluazio-ariketa hau talde eragileak

proposatutako eta parte-hartzaileek baliozkotutako 6 irizpideetan oinarrituta egin zela. Horrek joera batzuk aurreratuko ditu, eta emaitzak azaldu ahala zehaztuko ditugu.

1. Grafikoa Galdera guztien batez besteko balorazioa, betetzen dituzten irizpideen arabera: 1 = Ezer ez eta 5 = Asko

Batez bestekoari erreparatuz gero, ikusten dugu irizpideek antzeko puntuazioa jaso dutela kasu guztietan: guztiek jaso dute 3.1 eta 3.6 bitarteko puntuazioa. Beraz, ebaluatutako item guztiek batez besteko adostasun-maila dute: ebaluatutako galderak

desberdintasunekin lotutako auziei (M = 3.62), demokraziaren hobekuntzarekin (M = 3.63), Gipuzkoako lurraldean aplikatzeko gaitasunarekin (M = 3.69), premiazkotzat jotako problematikari ekitearekin (M = 3.66) eta formulazio egokiarekin (M = 3.62) lotutako gaiari erantzuten diete. A priori, deigarria da gizarte-desberdintasunen arteko harremanari lotutako galderarekin lotutako irizpideak jasotzen duen balorazioa, kontuan hartuta landutako gai-multzoetako batek, hain zuzen ere, teknologiak desberdintasunetan duen eragina jorratzen duela. Oraindik ere tarteko balio batean kokatzen bada ere, balorazio txikiena duen irizpidea **gaitasunei** buruzkoa da. Edonola ere, parte-hartzaileok uste duzue foru administrazioak galderak osatzen dituzten gaiak proposamen bihurtzeko duen irismenari eta gaitasunari buruzko irizpidea ere zertxobait betetzen dela (M = 3.15). Oro har, emaitzek adierazten dute galderak neurritz betetzen dituztela proposatutako irizpideak

Moldatutako galderen zerrenda.

Bestalde, landutako galderak hobetzeko proposamen ugari jaso dituzte. Horien artean **hamalau aldatzea onartu dugu**. Jarraian zerrendatuko ditugu:

1. Gaia. Teknologiaren kudeaketa publikoa

- **1. Galdera.** Nola egokitu daiteke legedia hain azkar berrikuntza teknologikoaren erritmora? **Nola egokitu behar dute Gipuzkoako Foru Aldundiko botere legegileak eta administrazio publikoak teknologiak eragindako aldaketa bizkorretara?**
- **2. Galdera.** Zer egin dezakegu ikerketa esparruak eta gizarte politika esparrua elkarlana egin dezaten? **Zer egin dezakegu Foru Aldundia mailan, ikerketa- eta berrikuntza-programak eta -ekimenak gizarte-premiekin lerrokatzeko?**
- **3. Galdera.** Teknologiaren erabilera mota, momentuko-momentuan gobernatzen ari den alderdi politikoaren eraginpean izan beharko luke? **Nola egin genezake, teknologia erabilera mota ez egoteko momentuan momtuko gobernuan dagoen alderdi politikoaren menpe?**
- **4. Galdera.** Nola ordainduko dugu teknologikoki puntakoak izatearen gastu guztia? **Nola finantzatuko ditugu teknologikoki puntakoak izateko eta eskuragarri bihurtzeko inbertsioak?**
- **5. Galdera.** Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuen erabilerari eta bilketari buruzko erabakiak hartzen? **Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuak biltzeari eta erabiltzeari buruzko erabakiak hartzen?**
- **6. Galdera.** Nola banatuko da dirua aldaketa teknologiko horiek sozialki iraunkorrak izan daitezen? **Nola banatuko dira aldaketa teknologikoek gizartean iraunkorrak izan daitezen sortzen dituzten onura desberdinak?**

- **8. Galdera.** Nork kontrolatuko ditu teknologia berri horiek aplikatuko dituztenak?   **Zer administraziook eta zer tresnarekin kontrolatuko ditu teknologia berri horiek garatzen eta aplikatzen dituztenak?**

2. Gaia. Teknologia desberdintasunetan duen eragina.

- **Galdera.** Zer teknologia eta berrikuntza motak lagunduko luke berdintasunezko gizarte baterako?   **Zer teknologia motak lagunduko lioke berdintasunezko gizarte bati?**
- **Galdera.** Teknologia gazteen bazterketa erraztu/prebenitu al dezakete?   **Zer teknologiek prebeni dezakete gazteen bazterketa, eta nola?**
- **Galdera.** Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planak alde batera uzten ditu gizartearekin lotutako gaiak?   **Nola txertatzen dituzte Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planak eta plan honen esparruan garatutako proiektuek gizarte-erronkei erantzuteko gaiak?**
- **Galdera.** Teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egongo al da?   **Nola susta daiteke teknologia guztion zerbitzura egotea?**
- **Galdera.** Teknologia berriak ondo erabiltzen ari al gara hezkuntzan eta unibertsitatean euskara Euskal Herriko ohiko hizkuntza izan dadin?   **Nola erabili behar dira hezkuntzan teknologia berriak hizkuntza-berdintasuna sustatzeko eta euskara Euskal Herrian ohiko hizkuntza izateko?**

- **Galdera.** Nola sustatu inbertitzaileek kapitala jar dezaten proiektu solidarioetan? Nola eragotzi atera dezaten? **Nola sustatu inbertsio pribatu handiagoa proiektu solidarioetan?**
- **7. Galdera.** Nola babestuko ditugu langileak IAen aurrean? **Nola babesten ditugu langileak adimen artifizialeatik?**

Galdera finalisten zerrenda, emandako lehentasunaren arabera.

Azkenik, **sei galdera** hauek izan dira **hautatuak**:

1. Gaia. Teknologiaren kudeaketa publikoa.

- **1. Galdera.** Nola egokitu daiteke legedia hain azkar berrikuntza teknologikoaren erritmora? **Nola egokitu behar dute Gipuzkoako Foru Aldundiko botere legegileak eta administrazio publikoak teknologiak eragindako aldaketa bizkorretara.**
- **2. Galdera.** Zer egin dezakegu ikerketa esparruak eta gizarte politika esparrua elkarlana egin dezaten? **Zer egin dezakegu Foru Aldundia mailan, ikerketa- eta berrikuntza-programak eta -ekimenak gizarte-premiekin lerrokatzeko?**

- **8. Galdera.** Nork kontrolatuko ditu teknologia berri horiek aplikatuko dituztenak? **Zer administraziok eta zer tresnarekin kontrolatuko ditu teknologia berri horiek garatzen eta aplikatzen dituztenak?**

2. Gaia. Teknologia desberdintasunetan duen eragina.

- **Galdera.** Zer teknologia eta berrikuntza motak lagunduko luke berdintasunezko gizarte baterako? **Zer teknologia motak lagunduko lioke berdintasunezko gizarte bati?**
- **4. Galdera.** Teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egongo al da? **Nola susta daiteke teknologia guztion zerbitzura egotea?**
- **3. Galdera.** Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planak alde batera uzten ditu gizartearekin lotutako gaiak? **Nola txertatzen dituzte Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planak eta plan honen esparruan garatutako proiektuek gizarte-erronkei erantzuteko gaiak?**

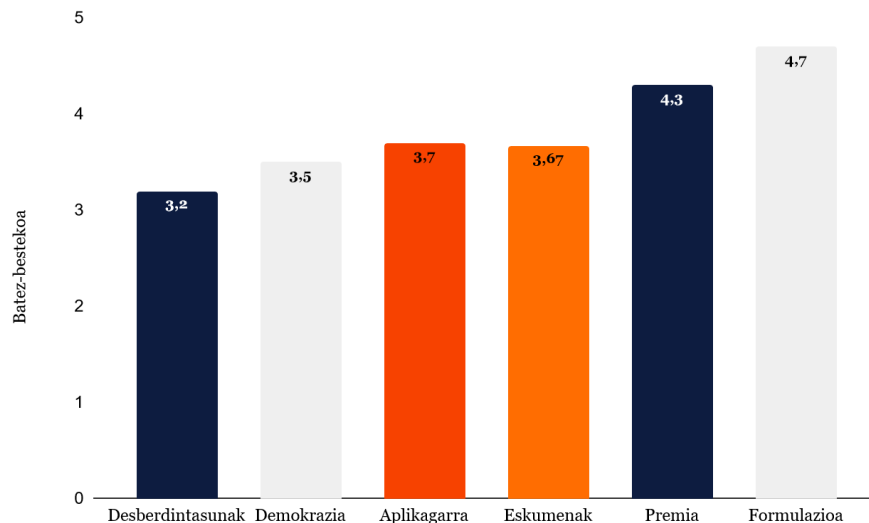
Galdera guztien balorazioa, hobekuntza proposamenak eta galderen lehenestea.

Jarraian, teknologiaren kudeaketa publikoarekin lotutako zortzi galderak jasotako irizpideetan oinarritutako balorazioa erakutsiko dizuegu, baita parte-hartzaileek galdera bakoitzean iradokitako galderak aldatzeko eta hobetzeko proposamenak ere.

1. Gaia: Teknologiaren kudeaketa publikoa.

1. Galdera. "Nola egokitu daiteke legedia hain azkar berrikuntza teknologikoaren erritmora?"

Balorazioa.

galderak "asko" betetzen duela formulazio ona eta prozesurako egokitasuna ($M = 4.7$; $DT = 0.48$). Maila altu batean, baina apur bat txikiagoan, galderari heltzen dion problematika premiazko gai gisa ikusten da ($M = 4.3$; $DT = 0.95$). Zalantza gehiago daude Gipuzkoako lurraldean aplikatzeko galderak erakusten duen gaitasunarekin ($M = 3.7$; $DT = 1.57$), eta, ondorioz, Aldundiak gai horretan eragiteko duen eskumenarekin ($M = 3.67$; $DT = 1.53$). Galderaren hurbiltasuna justizia sozialeko gaiekiko ebaluatzen duten bi irizpideek jasotzen dute puntuaziorik txikiena: galderak demokrazia hobetzeko ($M = 3.5$; $DT = 1.43$) eta desberdintasun sozialei heltzeko ($M = 3.2$; $DT = 1.48$) sentsibilitate "pixka bat" biltzen du.

Galdera honetan ondoen baloratu den irizpidea formulazioari buruzkoa izan da: batez beste, parte-hartzaileek uste izan duzue

Hobetzeko proposamenak.

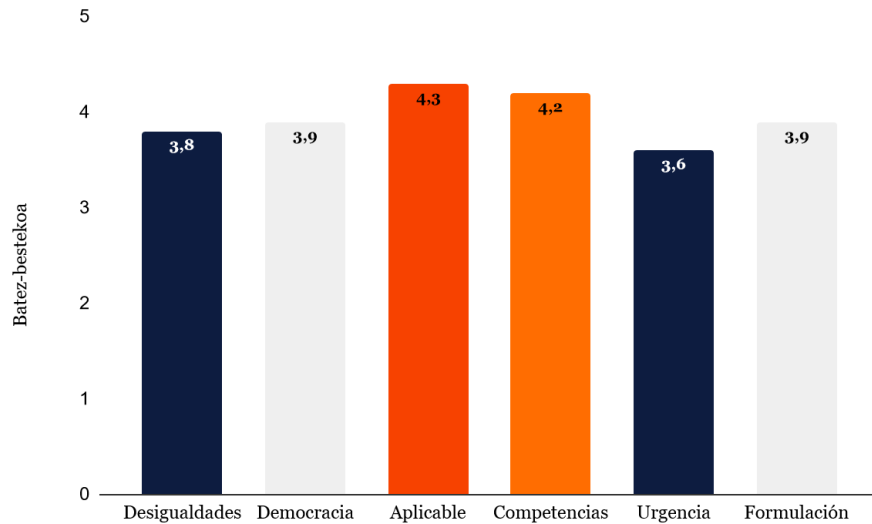
Galderak jaso dituen bi hobekuntza-proposamenak zehaztasunera bideratuta daude. Lehenengoak proposatzen du zer legegintza-esparruri dagokion zehaztea. Bigarrena bi zatitan banatzen da: "legedia"ren ordeztu, "botere legegileak eta administrazio publikoak nola egin behar duten" jartzen du, eta "berrikuntza teknologikoaren erritmoa hain azkar" zuzentzen du: "teknologiak eragindako aldaketa azkarrek eraginda". Ikerketa-taldearen ustez, iradokizunek galdera hobetzen dute, aplikagarritasunaren eta formulazioaren ikuspegitik.

Azalpen horiek emanda, **eragindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Nola egokitu behar dute Gipuzkoako Foru Aldundiko botere legegileak eta administrazio publikoak teknologiak eragindako aldaketa bizkorretara?

2. Galdera. “Zer egin dezakegu ikerketa esparruak eta gizarte politika esparrua elkarlana egin dezaten?”

Balorazioa.

balorazio handiagoa lortu dute ikerketa- eta gizarte-politiken arloen arteko lankidetzaren sortzeko zer egin behar den galdetzean. Parte-hartzaileek irizpide horiek betetzen direla balioetsi izanak galdera lurreratua eta operatiboa dela adierazten du. Hala eta guztiz ere, galderak premiazko gai bat jasotzen duela pertzepzio txikiagoa da ($M = 3.6$; $DT = 0.52$). Demokrazia hobetzeari ($M = 3.8$; $DT = 1.03$) eta desberdintasun sozialekiko galderaren sentsibilitateari ($M = 3.9$; $DT = 0.99$) buruzko irizpideek adostasun-maila handi samarra duten balioak erakusten dituzte. Gauza bera gertatzen da galderaren formulazio zuzenarekin ($M = 3.9$; $DT = 0.99$).

Galderaren aplikagarritasunak ($M = 4.3$; $DT = 0.48$) eta foru-administrazioaren eskumenekiko lerrokatzeak ($M = 4.2$; $DT = 0.79$)

Hobekuntza proposamena.

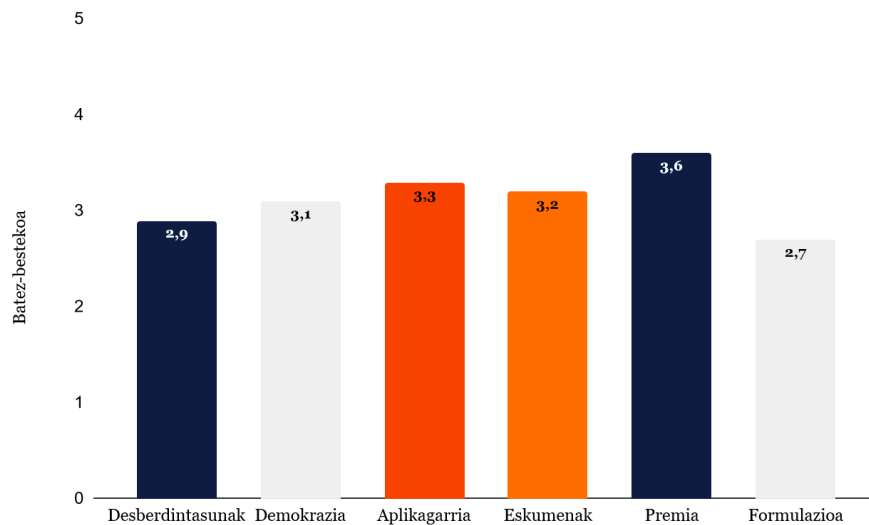
Galderak jaso dituen hiru hobekuntza-proposamenek ez dute inolako mesfidantzarik "esparru" hori erabiltzearekin. Parte-hartzaile batek iradoki du askoz gehiago zehaztu behar dela zer esan nahi dugun ikerketa-arloarekin. Zabalegia da, eta beste batek beste hitz bat erabiltzea iradokitzen du, galderari zama instituzionala kentzeko eta beste espazio batzuetara zabaltzeko. Ildo horretan, inkestatu batek honako galdera hau iradoki du: Zer egin dezakegu aldundian ikerketa eta berrikuntzako programak eta ekimenak gizarte-premiekin lerrokatzeko? Ikerketa-taldeak uste du proposamen hau bat datorrela lehenengo bi iradokizunekin, galderaren formulazioa hobetzen duela eta Gipuzkoako lurralde-esparruan kokatzen duela.

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Zer egin dezakegu Foru Aldundia mailan, ikerketa- eta berrikuntza-programak eta -ekimenak gizarte-premiekin lerrokatzeko?

3. Galdera. “Teknologiaren erabilera mota, momentuko-momentuan gobernatzen ari den alderdi politikoaren eraginpean izan beharko luke?”

Balorazioa.

Gaitasunei buruzko irizpidea izan ezik ($M = 3.2$; $DT = 1.23$), galdera honek batez bestekotik beherako balorazioa jaso du ebaluatutako item guztietan: ikusten da galdera egiten duen gaiak zerbait betetzen duela urgentziatzko irizpidearekin ($M = 3.6$; $DT = 1.07$), Gipuzkoan aplikatzeko gaitasunarekin ($M = 3.3$; $DT = 1.34$), foru-aldundien eskumen-esparruarekin ($M = 3.2$; $DT = 1.23$) eta demokraziaren hobekuntzarekin ($M = 3.1$; $DT = 1.45$). Azkenik, galdera desberdintasun sozialekin ($M = 2.9$; $DT = 0.99$) eta haren formulazio egokiarekin ($M = 2.7$; $DT = 1.34$) konektatzeari esleitutako puntuazioa jartzen da, “gutxi” betetzen baitira.

Hobekuntza proposamenak.

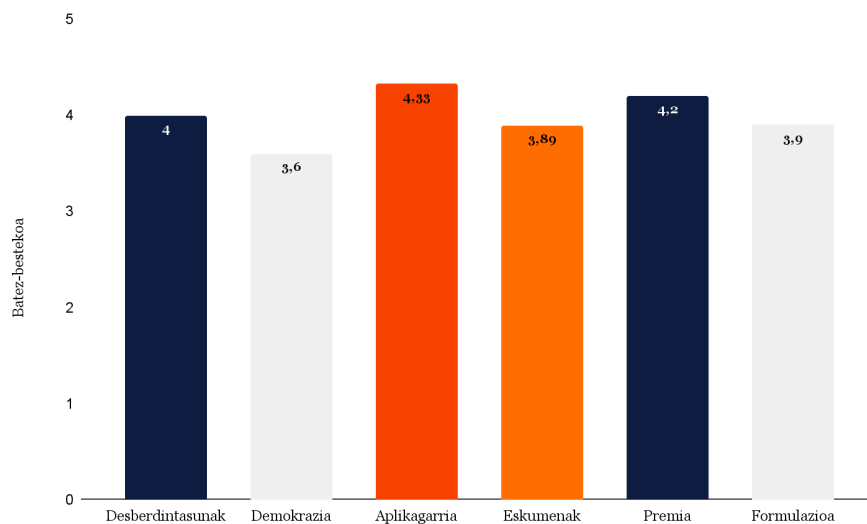
Galdera honek hobetzeko bi proposamen jaso ditu. Lehenengoak kritikatu du “teknologia-erabileraren mota” hurbilketa lauso bat dela. Edozein teknologiaz ari zara? Gobernu hitzarekin ere berdin gertatzen da, “zabalegia da, ez dut uste erabilera motari buruzko legerik ematen denik orokorrean”. Beste inkestatu batek galdera birformulatzea proposatzen du, galdera konplexutzeko eta “bai” edo “ez” bezalako erantzunak saihesteko: “Nola egin dezakegu teknologiaren erabilera mota unean agintzen duen alderdiaren mende egon ez dadin?”

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Nola egin genezake, teknologia erabiliera mota ez egoteko momentuan momtuko gobernuan dagoen alderdi politikoaren menpe?

4. Galdera. “Nola ordainduko dugu teknologikoki “puntakoak” izatearen gastu guztia?”

Balorazioa.

Teknologian puntakoak izatearen gastuak ordaintzeko moduari buruzko galderak batez bestekotik gorako balioak ditu kasu gehienetan. Hala, parte-hartzaileek uste zuten gehien betetzen duen

irizpidea aplikagarritasunarena dela ($M = 4.33$; $DT = 1.15$), eta, ondoren, urgentziarako irizpidea ($M = 4.2$; $DT = 0.63$) eta gizarte-desberdintasunen arretari buruzko irizpidea ($M = 4$; $DT = 1.05$). Kasu horietarako, pertzepzioa da galderak gai horiek “nahiko” ondo jasotzen dituela. Puntuazioak behera egin du formulazioaren balorazioan ($M = 3.9$; $DT = 1.1$), baina altua izaten jarraitzen du, Aldundiak galderan aztertzen den problematikaren inguruan esku hartzeko duen gaitasunari buruzko balorazioarekin gertatzen den bezala ($M = 3.89$; $DT = 0.93$). Demokrazia hobetzeko galderaren sentsibilitatea izan da balorazio txarrena jaso duena eta batez besteko orokorra baino hamarren batzuk beherago jarri den bakarra ($M = 3.6$; $DT = 0.84$). Kasu horietan, galderak item horiek “zerbait” betetzen dituela da pertzepzioa.

Hobekuntza proposamenak.

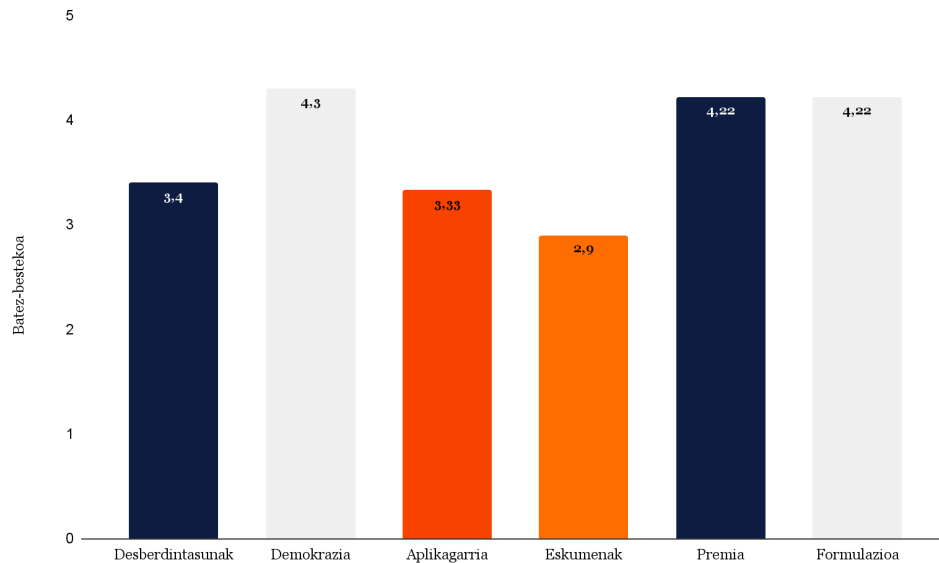
Galdera honek hobetzeko bi proposamen jaso ditu. Lehenengoak teknologiarako sarbidearen gaia gehitzea iradokitzen du. Bigarren proposamenak "gastua" eta "inbertsioa" aldatzen ditu, galderaren konnotazio positiboagoa sartuz. Ikertzaile-taldetik uste dugu bi proposamenek hobetu egiten dutela galderaren zentzua: teknologia berdintasunez eskuratzeko inbertsioa gizarte-erantzukizuneko baldintza da, Gi2030 esparruarekin bat datorrena (ODS 7, 8, 9, 12).

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Nola finantzatuko ditugu teknologikoki puntakoak izateko eta eskuragarri bihurtzeko inbertsioak?

5. Galdera. “Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuen erabilerari eta bilketari buruzko erabakiak hartzen?”

Balorazioa.

Kasu honetan ondoen baloratutako itema galderak demokraziaren hobekuntzarekin duen lotura ebaluatzen duena da, eta irizpide hori

Hobekuntza proposamenak.

Galdera honek hobetzeko hiru proposamen jaso ditu. Erantzun batek adierazten du galdera “egokia” dela, baina zalantzan jartzen du “Aldundiak zenbateraino duen eskumen osoa gai honetan” (emakumea, gizarte-eremua). Zalantza hori bat dator galderak jaso duen balorazio eskasarekin, foru administrazioak gaian esku hartzeko duen gaitasunaren ikuspegitik. Beste parte-hartzaile batek forma-aldaketa bat iradokitzen du, ordena

“nahikoa” betetzen da ($M = 4.3$; $DT = 0.67$). Hala ere, desberdintasun sozialak kontuan hartzearen ikuspegitik, galderaren ebaluazioa okerragoa da, eta baldintza “batzuk” betetzen dituen irizpide bihurtzen da ($M = 3.4$; $DT = 0.97$). Parte-hartzaileek uste zuten, halaber, neurri “nahikoan” herri-administrazioak premia jorratu beharreko gai bat dela galdera ($M = 4.22$; $DT = 0.83$). Urgentziazko pertzepzioa gorabehera, galderak ez dirudi oso operatiboa denik: Gipuzkoan haren aplikagarritasunari esleitutako puntuazioa ia puntu bat jaitsi da ($M = 3.33$; $DT = 1$), “zerbait” betetzen da, eta ia puntu erdi gehiago jaitsi da Foru Aldundiak gai horretan esku hartzeko duen gaitasuna baloratzerakoan ($M = 2.9$; $DT = 0.74$), eta irizpide hori “ez da asko” betetzen. Galderaren puntuazioa altua da ($M = 4.22$; $DT = 0.83$).

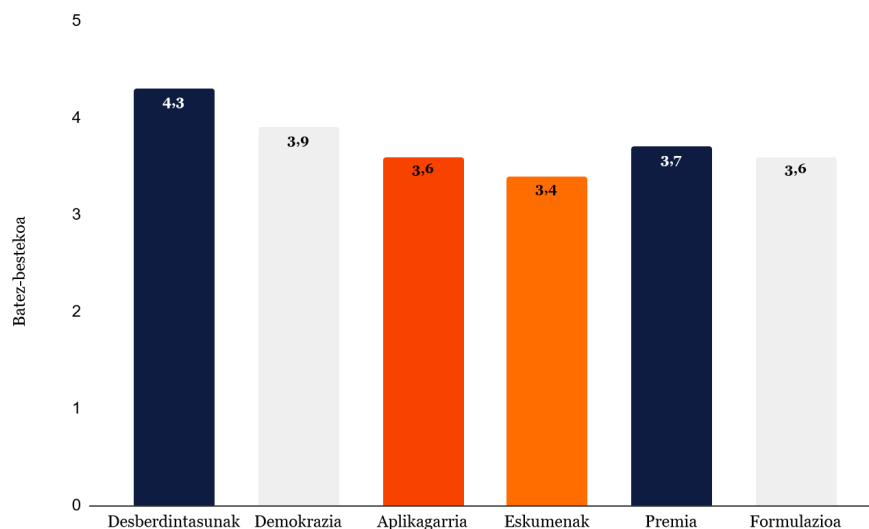
aldatzean datzana; “lehendabizi jaso egiten da eta, ondoren, datuak erabiltzen dira”. Azkenik, administrazio publikoaren eremuko inkestatu batek adinekoentzako aldaketa bat proposatzen du: **“Nola izan dezakete herritarrek beren datuak interes publikoa bultzatzeko bildu eta erabiltzen direla bermatzen duten bermeak?”** Iradokizun horrek aldatu egiten du galderaren jatorrizko zentzua: ez du parte hartzen datuen bilketan eta erabileran, fokua fiskalizazioan jartzeko. Ikertzaile-taldetik uste dugu galdera egokia dela, baina jatorrizko zentzua aldatzen du, eta, beraz, ez dugu proposamen hau integratzen.

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuak biltzeari eta erabiltzeari buruzko erabakiak hartzen?

6. Galdera. “Nola banatuko da dirua aldaketa teknologiko horiek sozialki iraunkorrak izan daitezen?”

Balorazioa.

Galdera honekin ondoen egokitzen den irizpidea desberdintasun sozialak sartzeari buruzkoa da ($M = 4.3$; $DT = 1.57$). Inkestatuen balorazioari jarraituz, “asko” betetzen den bakarra da. Gainerako kasuetan, parte-hartzaileek pentsatu zuten galdera “zertxobait” bat datorrela demokraziaren hobekuntzarekin lotutako irizpideekin ($M = 3.9$; $DT = 1.6$), administrazioak gai hori aztertzeke duen premiarekin ($M = 3.7$; $DT = 1.49$), aplikagarritasunarekin ($M = 3.6$; $DT = 1.51$) eta formulazio egokiarekin, balio kalkatua lortzen baitu ($M = 3.6$; $DT = 1.51$). Gipuzkoako Foru Aldundiak gai honetan esku hartzeke duen gaitasunari buruzko irizpidea da berriz ere balorazio txarrena jaso duena ($M = 3.4$; $DT = 1.43$).

Hobekuntza proposamena.

Galderaren formulazioak batez bestekotik oso hurbil dagoen balioa lortu duen arren, inkestatutako batzuek zalantzak agertu dituzte galderaren argitasunarekin eta ulermenarekin. Horietako batek aitortu du galdera ez zaiola “ulergarria” iruditzen. Beste parte-hartzaile batentzat, nahasmena “dirua banatzeak” duen esanahian datza, baldin eta “banaketa aurreko politiketara edo birbanaketazko politiketara” bideratuta badago. Beste parte-hartzaile batek adierazi du “interpretazio desberdinak” egon daitezkeela aldaketa teknologikoak sozialki iraunkorrak

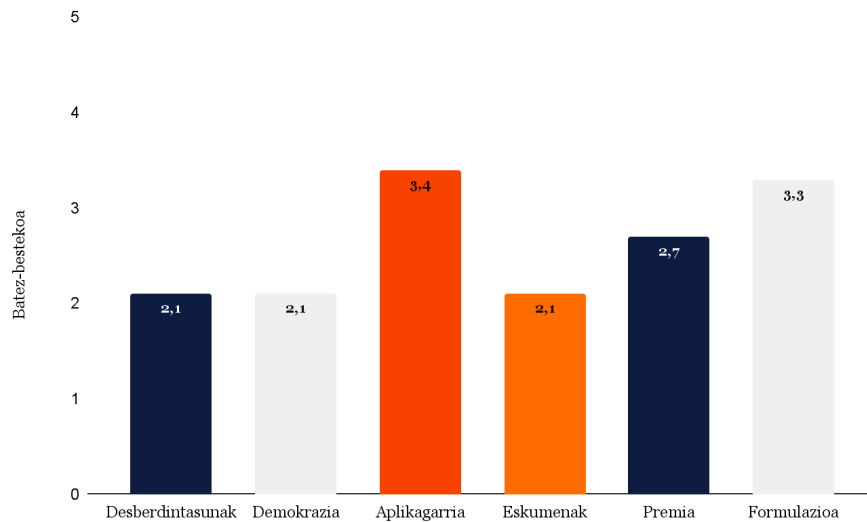
izateko ideiarantz, eta galderak horrekin zer esan nahi duen argitzea iradoki du. Erantzunetako batek galdera zentzu honetan aldatzea iradokitzen du: “Nola banatuko dira aldaketa teknologikoek sortzen dituzten onura desberdinak, sozialki iraunkorrak izan daitezen?” Parte-hartzaile batzuek galderaren argitasunari buruz adierazi dituzten zalantzak konpontzeko, proposamen honek zehaztasuna ematen du, eta koherentea da galderaren jatorrizko ideiarekin.

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Nola banatuko dira aldaketa teknologikoek gizartean iraunkorrak izan daitezen sortzen dituzten onura desberdinak?

7. Galdera. “Nola erabili dezakegu teknologia arrantza jasagarria izateko?”

Balorazioa.

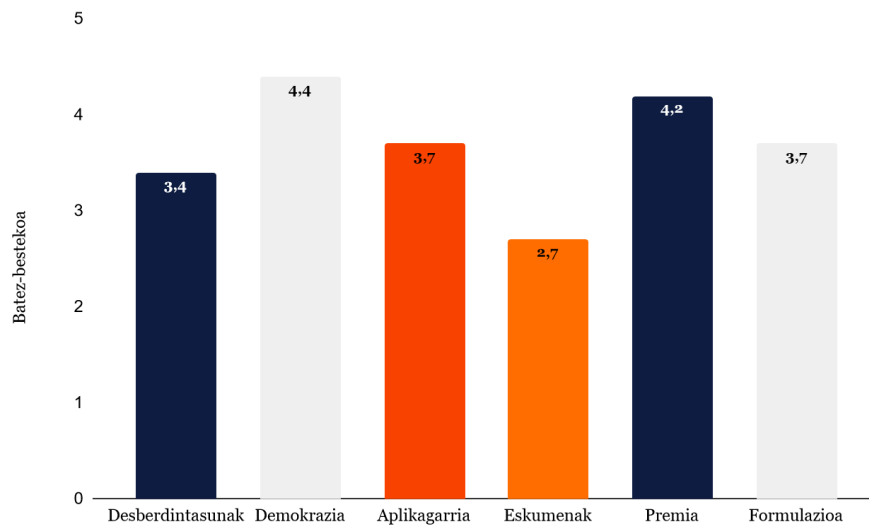
Galdera honek batez bestekoaren azpitik dauden balorazioak jaso ditu ebaluatutako item guztietan. Galdera horrek “gutxi” konbentzitu egiten du desberdintasun sozialekin ($M = 2.1$; $DT = 1.29$) eta demokraziaren hobekuntzarekin ($M = 2.1$; $DT = 0.99$) duen loturaren ikuspegitik ebaluatzen badugu. Era berean, ez da hartzen administrazio publikoek azertu beharreko premiazko gai gisa ($M = 2.7$; $DT = 1.34$), ezta foru-eskalan ere ($M = 2.1$; $DT = 1.6$). Aplikatua izateko galderak erakusten duen gaitasunari ($M = 3.4$; $DT = 0.97$) eta formulazio egokiari ($M = 3.3$; $DT = 0.95$) puntuazio handiagoa ematen zaio, baina tarteko balioak ditu, eta “pixka bat” betetzen diren irizpideak dira.

Hobekuntza proposamenak.

Galderaren bi iruzkinak bat datoz jaso duen balorazio baxuarekin. Inkesta erantzun duen emakume bat “harrituta” agertu da harekin, “sektoreko gai bat jorratzen duelako, beste sektore batzuei ere aplika dakiekeena”. Antzeko ildo batean, beste parte-hartzaile batek ez du ulertzen zergatik galdera inkesta.

8. Galdera. “Nork kontrolatuko ditu teknologia berri hauek aplikatuko dituztenak?”

Balorazioa.

Teknologia berriak aplikatzen dituztenen kontrolari buruzko galderak balorazio altua lortzen du demokraziaren

Hobekuntza proposamenak.

Galdera honek hobetzeko lau iradokizun jaso ditu. Esparru sozialean bere esperientzia garatzen duen inkestatu batek adierazten du, formulatuta dagoen bezala, “begi-bistako erantzun-galdera bat dirudiela”, eta “zer administrazio zehatz edo zer tresnarekin kontrolatu beharko lukeen” zehaztera gonbidatzen du. Beste parte-hartzaile batzuek honako aldaketa hauek iradokitzen dituzte: “Nola kontrolatu/erregulatuko dira

hobekuntzarekin duen lotura ($M = 4.4$; $DT = 0.52$) eta administrazioak jorratu beharreko gai gisa duen premia kontuan hartzen diren ($M = 4.2$; $DT = 0.92$). Hala eta guztiz ere, puntuazioek behera egiten dute Gipuzkoan aplikatzeko gaitasuna kontuan hartzen badugu ($M = 3.7$; $DT = 1.06$), eta are gehiago Aldundiak gai horretan esku hartzeko duen gaitasunari erreparatuz gero ($M = 2.7$; $DT = 0.82$). Galderaren eta gizarte-desberdintasunen arteko lerrotatze “apur bat” hautematen da ($M = 3.4$; $DT = 1.17$). Galderaren ebaluazioak, formulazio egokiaren ikuspegitik, antzeko balioak ditu ($M = 3.7$; $DT = 1.34$).

teknologiaren garatzaileak (eta erabiltzaileak)?” (Emakumea, gizarte-eremua), “Nork kontrolatuko du teknologia berri horien aplikazioa?” (Gizona, administrazio publikoaren eremua), “Nork kontrolatuko ditu teknologia hau garatzen eta aplikatuko dutenak?” (Emakumea, gizarte-eremua). Ikerketa-taldeak uste du proposamen horiek zehaztasuna ematen diotela galderari. Egokia da zehaztea zer administrazio eta zer tresnarekin, eta kontuan hartzea teknologia garatzen dutenak, eta ez soilik haien aplikazioak.

Azalpen horiek emanda, **egindako hobekuntza-proposamena onartzen dugu**, eta galdera honela formulatuta gelditzen da:

Zer administraziook eta zer tresnarekin kontrolatuko ditu teknologia berri horiek garatzen eta aplikatzen dituztenak?

1. Gaia. Teknologiaren kudeaketa publikoa. Galderen lehenestea.

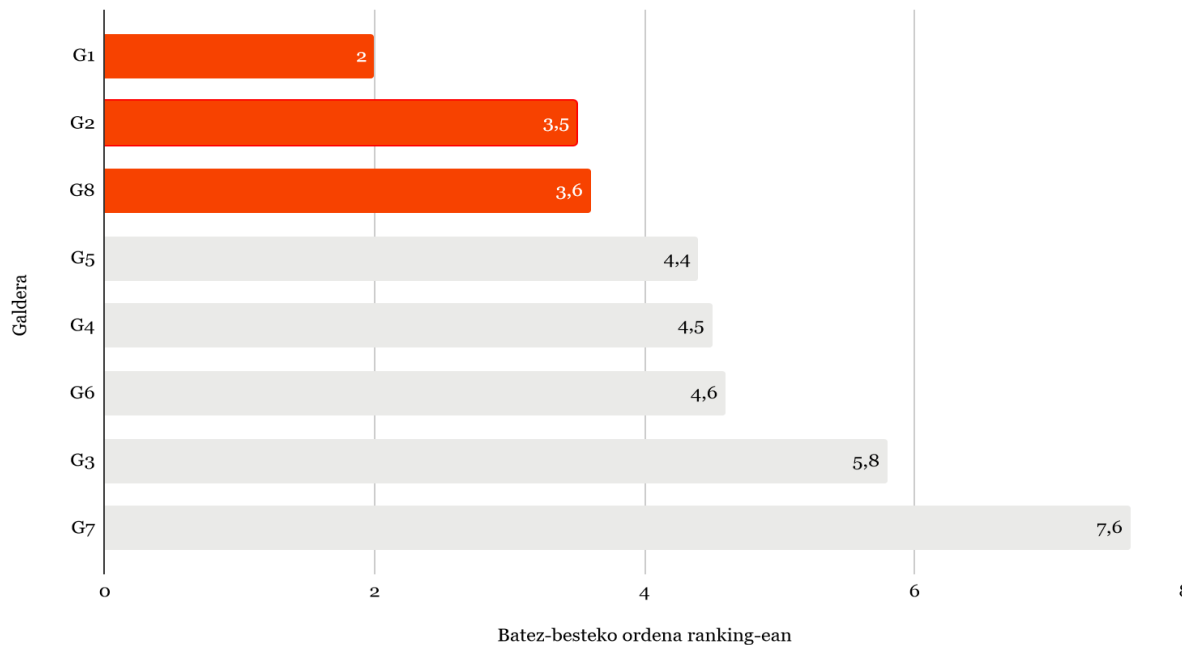
Orain arte, banan-banan berrikusi dugu teknologiaren kudeaketa publikoaren arloko hausnarketara bideratutako blokea osatzen duten 8 galderak jaso duten ebaluazioa. Irizpide bidez egindako ariketarekin batera, inkestan parte hartzen duzuenoi hurrengo fasera igaro behar zenituzten galderak ranking batean ordenatzeko eskatzen dizuegu. Atal honetan, galderak nola ordenatu diren erakutsiko dugu. Hasteko, emaitzak laburbilduko ditugu, eta, ondoren, zuen aukera justifikatzeko erabili dituzuen argudioak aztertuko ditugu.

Galderei esleitutako ordenaren arabera, honako hauek hautatu dira:

- **Galdera.** Nola egokitu daiteke legedia hain azkar berrikuntza teknologikoaren erritmora? **Nola egokitu behar dute Gipuzkoako Foru Aldundiko botere legegileak eta administrazio publikoak teknologia eragindako aldaketa bizkorretara.**

- **2. Galdera.** Zer egin dezakegu ikerketa esparruak eta gizarte politika esparrua elkarlana egin dezaten?   Zer egin dezakegu Foru Aldundia mailan, ikerketa- eta berrikuntza-programak eta -ekimenak gizarte-premiekin lerrokatzeko?
- **8. Galdera.** Nork kontrolatuko ditu teknologia berri horiek aplikatuko dituztenak?   Zer administraziook eta zer tresnarekin kontrolatuko ditu teknologia berri horiek garatzen eta aplikatzen dituztenak?

Hurrengo grafikoak galderen aukeraketa rankina erakusten digu, hauek lehentasunaren arabera ordenatzeko orduan. Horrela, hurrengo fasera igarotzen diren galderak ikus ditzakegu.

Legenda. 1. Galdera. Nola egokitu daiteke legedia hain azkar berrikuntza teknologikoaren erritmora? **Nola egokitu behar dute Gipuzkoako Foru Aldundiko botere legegileak eta administrazio publikoak teknologiak eragindako aldaketa bizkorretara?** | 2. Galdera. Zer egin dezakegu ikerketa esparruak eta gizarte politika esparrua elkarlana egin dezaten? **Zer egin dezakegu Foru Aldundia mailan, ikerketa- eta berrikuntza-programak eta-ekimenak gizarte-premiekin lerrotzeko?** | 3. Galdera. Teknologiaren erabilera mota, momentuko-momentuan gobernatzen ari den alderdi politikoaren eraginpean izan beharko luke? **Nola egin genezake, teknologia erabiliera mota ez egoteko momentuan momentuko gobernuan dagoen alderdi politikoaren menpe?** | 4. Galdera. Nola ordainduko dugu teknologikoki puntakoak izatearen gastu guztia? **Nola finantzatuko ditugu teknologikoki puntakoak izateko eta eskuragarri bihurtzeko inbertsioak?** | 5. Galdera. Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuen erabilerari eta bilketari buruzko erabakiak hartzen? **Nola parte har dezakegu (herritarrok) gure datuak biltzeari eta erabiltzeari buruzko erabakiak hartzen?** | 6. Galdera. Nola banatuko da dirua aldaketa teknologiko horiek sozialki iraunkorrak izan daitezten? **Nola banatuko dira aldaketa teknologikoen gizartearen iraunkorrak izan daitezten sortzen dituzten onura desberdinak?** | 7. Galdera. Nola erabili dezakegu teknologia arrantza jasangarria izateko? | 8. Galdera. Nork kontrolatuko ditu teknologia berri horiek aplikatuko dituztenak? **Zer administrazioak eta zer tresnarekin kontrolatuko ditu teknologia berri horiek garatzen eta aplikatzen dituztenak?**

Justifikazioa.

Parte-hartzaileek justifikazio bana eskaini zieten egindako galderen aukeraketari. **1. galdera**, teknologiak eragindako aldaketetara legeak egokitzeari buruzkoa, findua botere betearazlearen papera sartzeko, izan da batez besteko posizio onena lortu duena. Bost inkestak lehenengo postuan jarri dute, batek bigarrenen eta beste batek hirugarrenen. Hautaketa justifikatzeko orduan, erantzun baten arabera, Gipuzkoako testuinguruan birformulatu eta zehazten bada (talde eragileak egindako aldaketa), foru-ogasuna baitu, "**guztiz bideragarria da horri erantzutea, eta etorkizuneko erronka garrantzitsuenetako bat da**". Hori guztia, garapen teknologikoa funtsean **prozesu exogenoa dela** alde batera utzi gabe, eta horregatik "gatazkatsua izan daiteke [garapen teknologikoa] erregulatzea (grabatzea) Gipuzkoatik, izan ditzakeen ondorioengatik, eta enpresak Gipuzkoatik kanpo modu inpositiboan zergapetzea eskumenetatik kanpo dago. Nolanahi ere, arazo horri aurre egin **ahal zaio/egin behar zaio**." Pertsona berak onartzen du galdera hori, baina baita **2. galdera**, **5. galdera** eta **6. galdera** ere, "ia parean daude **proposamenen zerrenda on bat sortzeko duten ahalmenean**".

Galderei esleitutako ordenaren batez bestekoa kontuan hartuta, **8. galdera** hirugarren tokian aukeratu zen: pertsona batek kokatu zuen lehenengo, lauk bigarren eta batek hirugarren. Egia esan, aukeratutako galderetako bi, **1. galdera**, administrazio publikoak teknologiak

eragindako aldaketetara egokitzeari buruzkoa, eta **8. galdera**, teknologia berrien garapenaren kontrolari buruzkoa, erlazionatuta daude, neurri batean, bigarrena lehenengoaren ondorio delako. Horregatik, parte-hartzaileen erdiek bi galderak lehenengo hiru aukeren artean kokatzea erabaki dute. Kasu batzuetan, aurkeztutako justifikazioak ere bat datoz. Ildo horretan, argudio orokorrak daude, bi galdera horien **egokitasunari lotuta, foru-administrazioaren eskumenekin duten loturari lotuta**, edo "goragoko esparru bateko elementuekin, **gai honen inguruko gizarte-kontratu batekin lotuta**" (Emakumea, gizarte-eremua), esku-hartze fokalizatuagoekin.

Administrazio publikoan ibilbide profesionala duen inkestatu batek galderen egokitasuna defendatzen du, teknologiaren arloko **neurri aurreratzailen** premian oinarrituta: "aldaketa teknologikoaren abiadura izugarri hazi da azken urteotan, eta, horregatik, beharrezkoa da azkar egokitzea. Gainera, IA sortzailearen agerpenak beharrezkoa egiten du horri buruzko erregulazio bat egotea, **epe ertain edo luzeko arazoak saihesteko**". Gizarte-eremutik datorren parte-hartzaile batek kontrolaren alde egiten du, "teknologiaren **aplikazioa kontrolatzeko politikak** diseinatzen eta hedatzen inbertitu behar da, diseinuan eta hedapenean edozein motatako joerak ezagutzeko modukoak izan daitezen." Beste inkestatu bat bat dator teknologia arautzeko beharrezkin, baina zehurtzia gehitu du: "**garrantzitsua da elkar ez hartzea**, arriskutsua izan daiteke, eta dauden desberdintasunak modu esponentzian areagotu ditzake" (Gizona, unibertsitate-eremua). Beste parte-hartzaile batek teknologiaren garapenean "**gardentasun eta kontrol**" irizpideak sartzeko beharra aipatu du, administrazioak erabiltzen dituenak barne. Azkenik, gizarte-arloko inkestatu batek aurkitu du bi galderak (**1. galdera** eta **8. galdera**) beste hainbat gai dituztela, eta, beraz, **hainbat angelutatik jorrazeko aukera** ematen dutela.

2. galdera, ikerketaren eta gizarte-eremuaren arteko lankidetzari buruzkoa, bigarren postuan dago. Bi parte-hartzailek eman zioten lehentasuna galdera horri, eta beste bik bigarren lekuan jarri zuten. Zure aukera defendatzeko orduan, inkestatu batek hau defendatzen du:

"Ikerketa teknologikoak gizarte-politikekin batera lan egitea, badirudi lehenengoaren gutxieneko gizarte-erantzukizunaren baldintza dela, eta bigarrenaren ulermenarena, gizarte-politika teknologiko-digitala ere badela. Horregatik, inbertsioaz hitz egin behar dugu, eta ez gastuaz, teknologikoki puntakoak izateaz. Eta teknologien aplikazioan kontrol-politikak diseinatzen eta hedatzen inbertitu behar da, diseinuan eta hedapenean edozein motatako joerak ezagutzeko modukoak izan daitezten."
(Emakumea, gizarte-eremua)

Oso antzeko ildo batean, beste inkestatu batek ikerketa teknologikoaren erantzukizun soziala bere gain hartzen du: "Kontua ez da soilik teknologia egitea, baizik eta abangoardian mantentzea, eta, aldi berean, **bermatzea teknologia behar bezala bideratzen dela helburu etikoekin**, edo behintzat ez duela haien kontra egiten." (Gizona, administrazio publikoaren eremua). Hala ere, kasu batzuetan galderak zalantzak sortzen ditu, proposamenak sortzeko gaitasunaren ikuspegitik. Galderak interesa sortzen dion arren, pertsona batek onartzen du galdera hori "zehatzena" izan arren, "jendeari kosta egingo zaiola proposamenak egitea, **ezagutza tekniko jakin bat eskatzen duelako**".

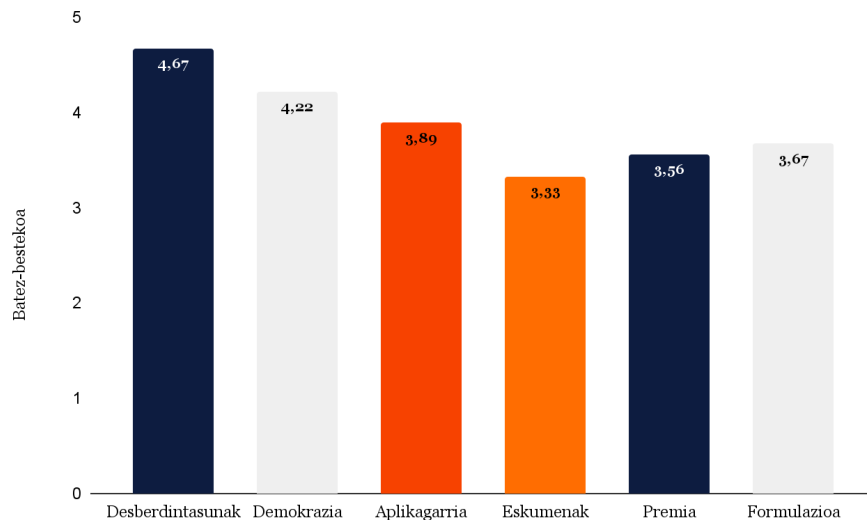
5. galdera, datuen bilketari eta erabilerari buruzko erabakiak hartzean parte hartzeari buruzkoa, ez da aukeratu, baina adierazi beharreko justifikazio batzuk ere jaso ditugu. Administrazio publikoko profesional batek **datuen pribatutasuna eta garapen teknologikoa bereizten ditu**, eta honako ñabardura hau egiten du: "nahiz eta elementu komunak izan, pertsonok gure datuen erabilera komertzialaren aurka babestuta egoteak **erraz betearazteko moduko eskubidea izan beharko luke, eta ez gaur egun bezain konplexua**". Antzeko ildoan, parte-hartzaile bat kezkatuta dago datu-bilketaren inguruan "**sozializatorik, prestakuntzarik eta kontrolrik**" ez dagoelako, are gehiago datuak biltzeko eta masiboki erabiltzeko une batean.

2. Gaia: Teknologia desberdintasunetan duen eragina.

Jarraian, teknologia desberdintasunetan duen eraginari buruzko zazpi galderak jaso dituzten irizpideetan oinarritutako balorazioa erakusten dizuegu, baita galdera bakoitzean parte-hartzaileek iradokitako galderak aldatzeko eta hobetzeko proposamenak ere.

1. Galdera. "Zer teknologia eta berrikuntza motak lagunduko luke berdintasunezko gizarte baterako?"

Balorazioa

Formulatuta dagoen bezala, berdintasunezko gizarte bat ahalbidetu lezaketen teknologia-motei buruzko galdera batez ere desberdintasun sozialekiko sentikorra da, eta horrela

ondorioztatzen da irizpide honen balioespenetik, gehieneko puntuaziotik oso hurbil baitago ($M = 4.67$; $DT = 0.5$). Galderak demokraziaren hobekuntzaren alderdi desberdinekin hitz egiten duelako pertzepzioa ere handia da, eta irizpide horrekiko adostasun-maila "nahiko" islatzen da ($M = 4.22$; $DT = 0.67$). Neurri txikiagoan gertatzen da Gipuzkoan aplikatzeko galderak erakusten duen gaitasunarekin ($M = 3.89$; $DT = 0.6$) eta Aldundiak berak esku hartu ahal izatearekin ($M = 3.33$; $DT = 0.5$). Era berean, parte-hartzaileek uste dute galdera bat datorrela "zerbait" itaunketaren gaia administrazio publikoen premiazko gaia izatearekin ($M = 3.56$; $DT = 0.53$). Batez bestekoaren antzeko joerari jarraituz, galdetutakoek uste dute galderak "zerbait" betetzen duela formulazio egokiarekin ($M = 3.67$; $DT = 0.87$).

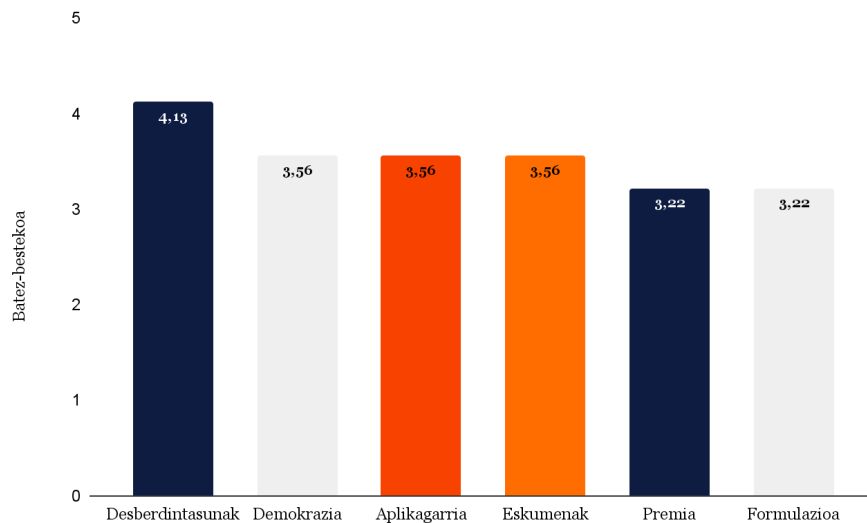
Hobekuntza proposamenak.

Galdera honek hobetzeko bi proposamen jaso ditu. Horietako batek galdera berarekiko erreserbak erakusten ditu, "irekiegia delako eta erantzun posible ugari dituelako". Besteak galderan "berrikuntza" hitza ez aipatzea proposatzen du, horiek ez dutelako zertan teknologikoak izan, trantsizio teknologikoaren gai zehatza gaintitzen duten gaiak barne hartuz.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Zer teknologia motak lagunduko lioke berdintasunezko gizarte bati?**

2. Galdera. "Teknologiek gazteen bazterketa erraztu/prebenitu al dezakete?"

Balorazioa.

Galdera honek desberdintasunekiko benetako sentsibilitatea ere barne hartzen du bere formulazioan bertan, eta, beraz, ideia horri buruzko irizpideak baliorik altuena jasotzen du berriro, aurreko galderarena baino txikiagoa bada ere ($M = 4.13$; $DT = 0.99$). Galderak "zerbait" betetzen du demokraziaren hobekuntzarekin ($M = 3.56$; $DT = 1.13$), lurraldean aplikatzeko gaitasunarekin ($M = 3.6$; $DT = 1.24$), Gipuzkoako eskumen-esparrura egokitzearekin ($M = 3.56$; $DT = 1.13$), urgentziazko izaerarekin ($M = 3.22$; $DT = 0.67$) eta formulazio egokiarekin ($M = 3.22$; $DT = 1.39$), elkarren oso antzeko balioekin.

Hobekuntza proposamenak.

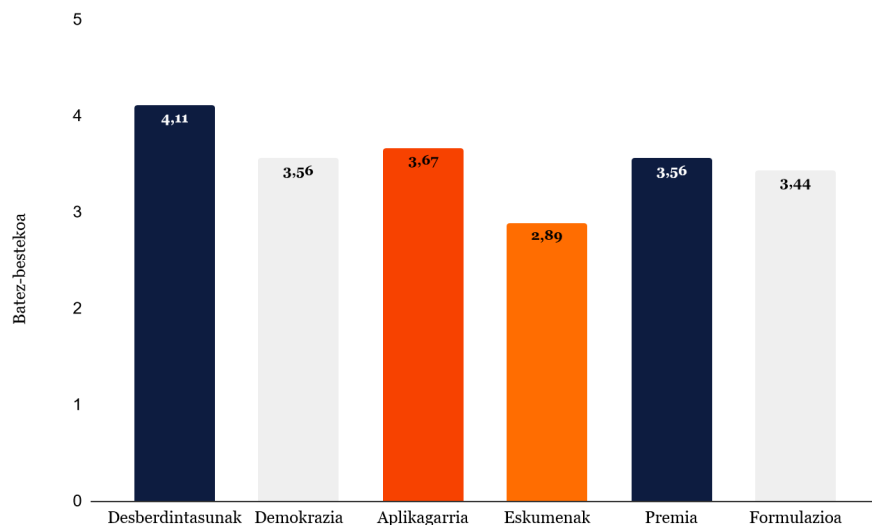
Galdera honek jaso dituen lau hobekuntza-oharretako batek "irekiegia" eta "askotariko erantzunak jaso ditzakeena" galderarekiko erreserbak erakusten ditu. Beste proposamen batek adierazten du esaldi berean bi aditz "ia kontrajarri", "aurea hartu" eta "erraztu" elkartzeak zer arazo sor ditzakeen, eta "bat aukeratu, edo bi galdera definitu" iradokitzen du. Era berean, honako hau adierazi du: "gazteen bazterketa hurbilketa orokorregia da". Beste bi erantzunek formulazioa aldatzea iradokitzen dute, "bai" edo "ez" motako erantzunak saihesteko: "Zer teknologiek erraztu/prebenitu dezakete gazteen bazterketa?", edo "Nola erraztu/prebenitu dezakete teknologiek gazteen bazterketa?". Ikerketa-taldetik uste dugu azken hiru hobekuntza-proposamenak egokiak direla, formulazioaren argitasunean sakontzen dutelako eta sor ditzakeen erantzunak

konplexutzen dituztelako. Galdera horiek orientazio aplikatua dutenez, proposamenak sortzera bideratua, ikertzaile-taldeak emankorragoa deritzogu bazterkeria saihestu dezaketen gailuei buruz hausnartzeari, bazterkeria erraztu beharrean.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Zer teknologiek prebeni dezakete gazteen bazterketa, eta nola?**

3. Galdera. "Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planak alde batera uzten ditu gizartearekin lotutako gaiak?"

Balorazioa.

Nola egiten den aurrera, galderak desberdintasun sozialekiko sentsibilitatea barne hartzen du, eta hala baloratu dute parte-hartzaileek ($M = 4.11$; $DT = 0.93$). Bestalde, galderak demokraziaren hobekuntzari buruzko dimentsioak betetzen ditu ($M = 3.56$; $DT = 1.13$), arazoaren premiazkotasunari buruz hausnartzen duen irizpidearen neurri berean ($M = 3.56$; $DT = 0.73$). Galderak aplikatua izateko gaitasunaren "zerbait" erakusten duen arren ($M = 3.67$; $DT = 0.87$), Aldundiak maila autonomikoko plan estrategiko batean esku hartzeko gaitasunarekiko erreserbak gehitu egiten dira ($M = 2.89$; $DT = 1.27$). Azkenik, galderak "zerbait" formulazio egokiarekin betetzen du ($M = 3.44$; $DT = 1.59$).

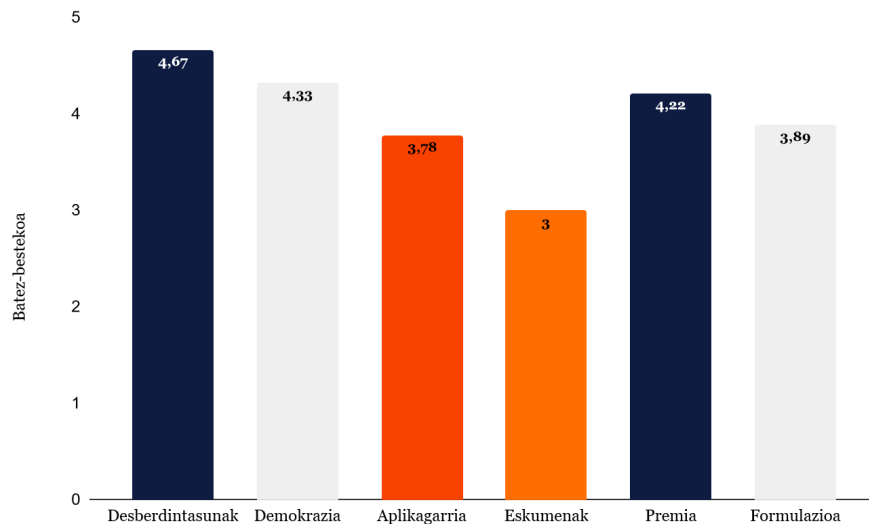
Hobekuntza proposamenak.

Galderak jaso dituen hiru iradokizunetako batek kritikatzeko du "gizarte-gaiekin lotutako gaiak" formula "hurbilketa lauso bat" dela. Zer da soziala? ". Galdetutako beste batek, plan estrategikoaz gain, "garatutako proiektuak" gehitzea iradokitzen du. "Garatutako proiektuak" aipatzea positiboa da, baina uste dugu "plan honen esparruan" gehitzea, galderak aipatzen duen planak garatzen dituen ekimenetan zehazteko. Parte-hartzaile horrek berak galdera positiboa planteatu du, eta planak "dimentsio soziala barne hartzen duen" galdetzea proposatu du. Hobetzeko beste iradokizun batek galdera positiboan zuzentzea ere proposatzen du: "Nola txertatzen ditu ZTBPK gizarte-erronkei erantzun beharreko gaiak?". Ikertzaile-taldearen ustez, proposamen horrek galdera eragin dezaketen erantzunak zailtzen ditu.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Nola txertatzen dituzte Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planak eta plan honen esparruan garatutako proiektuek gizarte-erronkei erantzuteko gaiak?**

4. Galdera. "Teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egongo al da?"

Balorazioa.

Berriz ere, desberdintasunei buruzko galderaren arreta da balorazio onena duen itema ($M = 4.67$; $DT = 0.5$). Galdetutakoek ere baloratu dute galderak demokraziaren hobekuntzarekin zerikusia duten gaiak ($M = 4.33$; $DT = 0.71$) eta administrazioek premiaz jorrazteko elementuak ($M = 4.22$; $DT = 0.83$) "nahiko" biltzen dituela. Galderaren formulazioak batez bestekoa ($M = 3.89$; $DT = 1.27$) baino balorazio apur bat handiagoa lortu du, eta aplikagarritasun-irizpideekin ($M = 3.78$; $DT = 0.83$) eta galderaren eta eskumen-esparruaren arteko korrespondentziarekin gertatzen den bezala ($M = 3$; $DT = 1.07$), parte-hartzaileek uste dute "zerbait" betetzen duen irizpide baten aurrean gaudela.

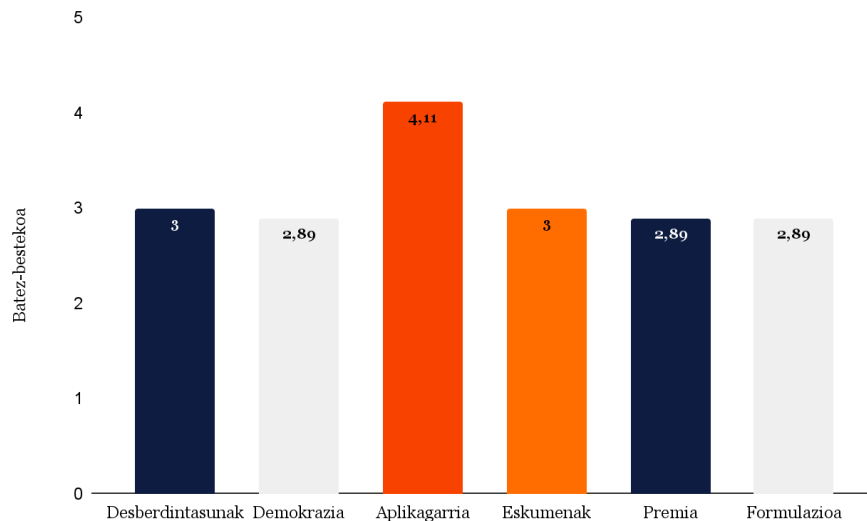
Hobekuntza proposamenak.

Galdera honek hobetzeko bi proposamen jaso ditu. Horietako batek adierazten du parentesiak harridura sortzen duela, eta "punta-puntako" hitza "anbigua" dela. Beste proposamen batek galdera hau egitea proposatzen du: "Nola susta daiteke teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egotea?". Ikertzaile-taldea aldaketa horren aldekoa da, desberdintasunak murriztea 2030 Agendaren (10. GJH) eskakizuna baita. Bestalde, formulazio hori egokiagoa da proposamenak sortzeko, horixe baita galdera horien azken helburua.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Nola susta daiteke teknologia guztion zerbitzura egotea?**

5. Galdera. "Teknologia berriak ondo erabiltzen ari al gara hezkuntzan eta unibertsitatean euskara Euskal Herriko ohiko hizkuntza izan dadin?"

Balorazioa.

Galderak hizkuntza gutxitu bati lotutako problematika bati heltzen dion arren, batez beste eta aurreko galderekin alderatuta, galderaren eta desberdintasun sozialen arteko harremanari buruzko pertzepzioak behera egiten du ($M = 3$; $DT = 1.5$). Gaiaren presazko pertzepzioa ($M = 2.89$; $DT = 1.36$) eta demokraziaren hobekuntzarekin duen lotura ($M = 2.89$; $DT = 1.36$) are baxuagoak dira, eta galderak irizpide horiek "gutxi" betetzen dituela adierazten dute. Gauza bera gertatzen da formulazio egokiari buruzko irizpidearekin ($M = 2.89$; $DT = 1.54$). Galdera Gipuzkoan aplikatzeko gaitasuna "nahikoa" betetzen da ($M = 4.11$; $DT = 1.69$), baina puntu bat baino gehiago jaisten da Aldundiak gai horretan esku hartzeko duen aukerari erreparatuz gero ($M = 3$; $DT = 1.69$).

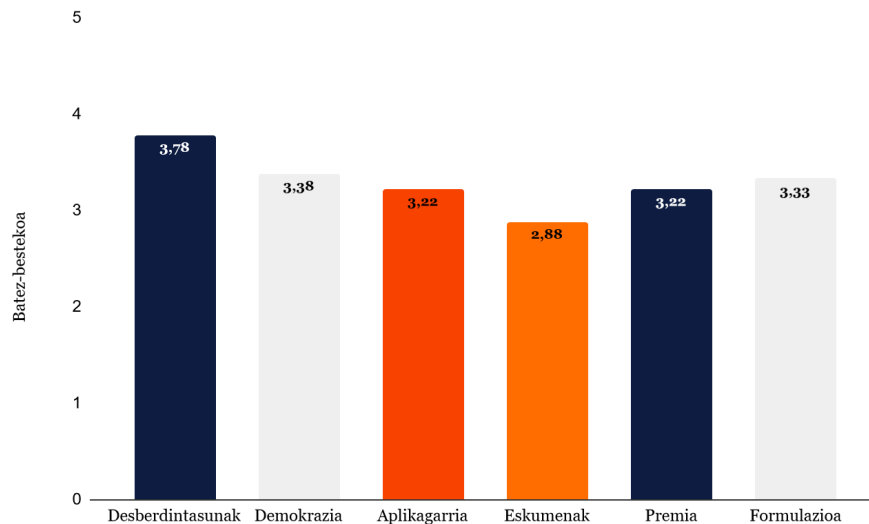
Hobekuntza proposamenak.

Galdera honek hobetzeko hiru iradokizun jaso ditu. Inkesta erantzun duen emakume batek kritikatu du "unibertsitateak hezkuntza bereiztea ez dela zuzena", eta "zuzendutako galdera" dela. Beste parte-hartzaile batek egindako proposamenak arazo horri aurre egin diezaioke, eta zera iradokitzen du: "Nola erabili behar dira teknologia berriak hezkuntzan eta unibertsitatean euskara Euskal Herriko ohiko hizkuntza izan dadin?". Hobetzeko hirugarren iradokizunak "hizkuntza-berdintasuna" jasotzen du formulazioan. Ikertzaile-taldetik, uste dugu proposamen horiek hobetu egiten dutela galdera, zehaztasun eta konplexutasun handiagoa ematen baitiote sor ditzakeen erantzunei.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Nola erabili behar dira hezkuntzan teknologia berriak hizkuntza-berdintasuna sustatzeko eta euskara Euskal Herrian ohiko hizkuntza izateko?**

6. Galdera. "Nola sustatu inbertitzaileek kapitala jar dezaten proiektu solidarioetan? Nola eragotzi atera dezaten?"

Balorazioa.

Galdera eskumen-esparrura "gutxi" egokitzeari buruzko irizpidea izan ezik ($M = 2.88$; $DT = 0.83$), galdera honetan ebaluatutako item guztiak balioekin puntuatu dira, galderak proposatutako irizpideak "zerbait" betetzen dituela adierazten dutenak: desberdintasunak kontuan hartuta ($M = 3.78$; $DT = 0.67$), demokrazia hobetuta ($M = 3.38$; $DT = 1.06$), aplikatua izateko galderak erakusten duen gaitasunarekin ($M = 3.22$; $DT = 0.83$), urgentziazko pertzepzioarekin ($M = 3.22$; $DT = 0.67$) eta formulazio egokiarekin ($M = 3.33$; $DT = 0.5$).

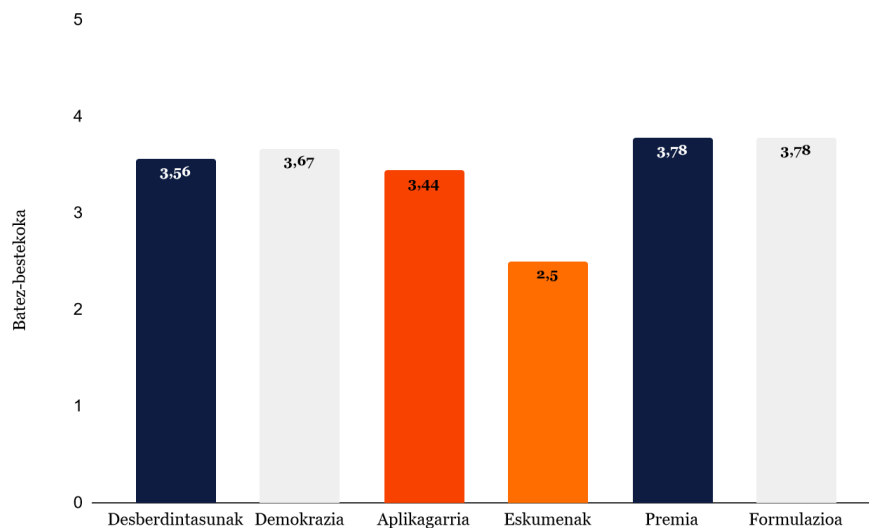
Hobekuntza proposamenak.

Galderak jaso duen balorazio baxuak ez du hobekuntza-proposamen askorik eragin. Guztira bi izan dira. Inkesta erantzun duen emakume batek argitu du bi galdera direla, eta bereizi egin beharko liratekeela. Galderari zehaztasun handiagoa emateko, bigarren zatia alde batera uztea uste dugu. Aditu berak proposatzen du "desinbertitu" aditza "atera" aditzaren ordez, egokiagoa iruditzen zaiolako. Beste inkestatu batek galderaren lehen zatia laburbildu du, eta "inbertitzaileek kapitala jartzea" ordez "inbertsio pribatu handiagoa sustatzea" proposatu du. Ikerketa-taldearen ustez, proposamen horiek galderaren edukia argitzen dute.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Nola sustatu inbertsio pribatu handiagoa proiektu solidarioetan?**

7. Galdera. "Nola babestuko ditugu langileak AAen (Adimen Artifiziala) aurrean?"

Balorazioa.

buruzko galderarekin bat datorrena ($M = 3.78$; $DT = 0.44$). Galderaren formulazioaren balorazioak puntuazio bera lortu du ($M = 3.78$; $DT = 0.44$). Parte-hartzaileek baloratu dute lan-eskubideei buruzko galderak "zerbait" erantzuten diola premiazko gai bati ($M = 3.78$; $DT = 0.44$), demokraziaren hobekuntzari ($M = 3.67$; $DT = 0.71$), desberdintasunak aintzat hartzeari ($M = 3.56$; $DT = 0.73$) eta Gipuzkoan aplikatzeko gaitasunari ($M = 3.44$; $DT = 0.53$). Galdera Gipuzkoako eskumen-esparrura "gutxi" egokitzen da ($M = 2.5$; $DT = 0.76$).

Kontuan hartutako irizpide guztien artean, presazko pertzepzioa da langileak adimen artifizialetatik babesteari

Hobekuntza proposamenak.

Hobetzeko bi proposamenek galderan akronimorik ez erabiltzea iradokitzen dute.

Beraz, **hobekuntza-proposamen hau onartzen dugu**, eta galdera honela idatzita geratzen da: **Nola babesten ditugu langileak adimen artifizialetatik?**

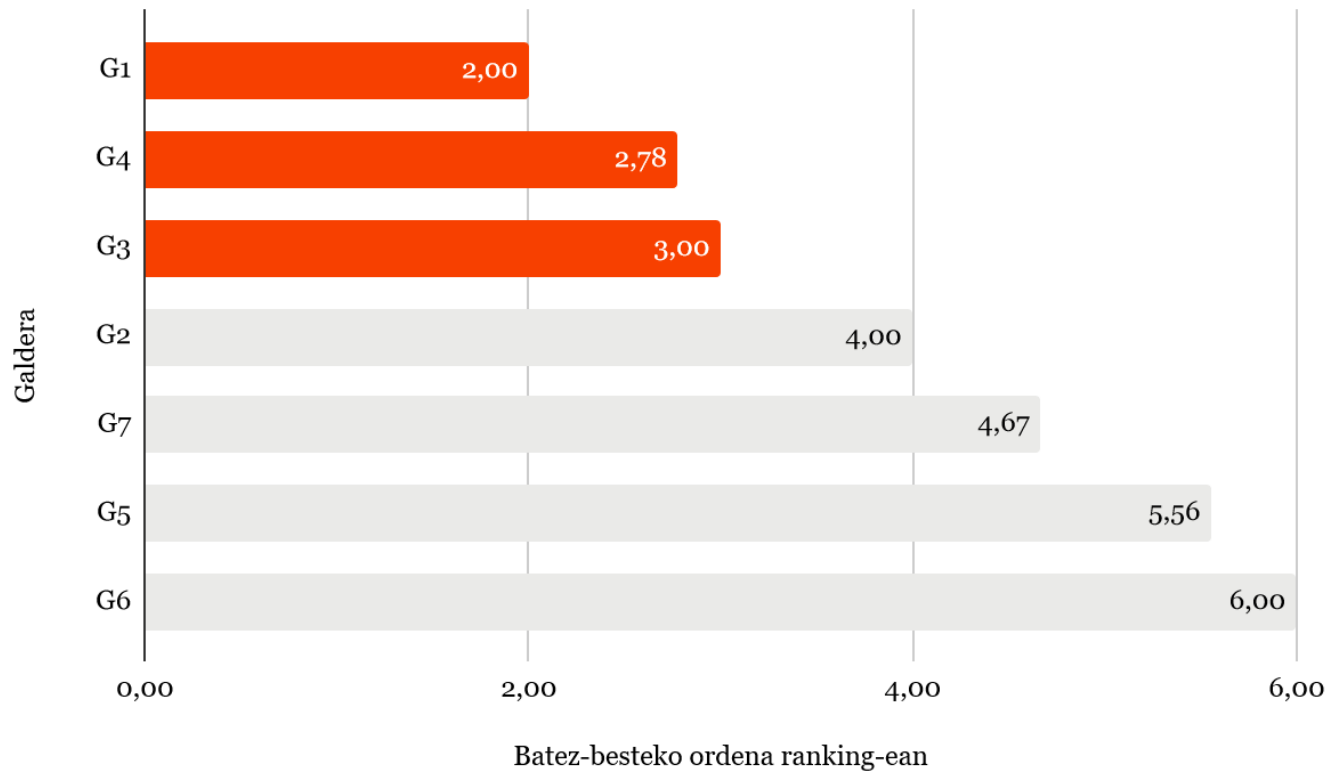
2. Gaia. Teknologia desberdintasunetan duen eragina. Galderen lehenestea.

Hona hemen teknologia desberdintasunetan duen eraginari buruzko hausnarketari buruzko blokea osatzen duten 7 galderek jaso duten ebaluazioaren deskribapena. Ariketa honekin batera, inkestan parte hartzen duzuenoi hurrengo fasera zer galdera igaro behar diren ranking batean ordenatzeko eskatzen dizuegu. Atal honetan galderak nola ordenatu diren erakutsiko dugu, zein hierarkia leheneslearen pean. Lehenik eta behin, osatzen ditugun emaitzen laburpena erakusten dugu, eta, ondoren, zuen aukeraketa justifikatzeko erabili dituzuen argudioak aztertzen ditugu.

Galderei esleitutako ordenaren arabera, honako hauek hautatu dira:

- **1. Galdera.** Zer teknologia eta berrikuntza motek lagunduko lukete gizarte berdinzalea izateko?   **Zer teknologia motek lagunduko lukete gizarte berdinzalea izateko?**
- **4. Galdera.** Guztion zerbitzura egongo ote da punta-puntako teknologia?   **Zein modura sustatu daiteke teknologia guztion zerbitzura egon ahal izateko?**

- **3. Galdera.** Zientzia, teknologia eta berrikuntza planak eremu sozialeko gaiak alde batera uzten al ditu?   Zein neurrian zientzia, teknologia eta berrikuntzarako eusko planak eta plan honen markoan garatutako proiektuek, erronka sozialei erantzuteko gaiak barneratzen dituzte?

Legenda. 1. Galdera. Zer teknologia eta berrikuntza motak lagunduko luke berdintasunezko gizarte baterako?   Zer teknologia motak lagunduko lioke berdintasunezko gizarte bati? | 2. Galdera. Teknologiek gazteen bazterketa erraztu/prebenitu al dezakete?   Zer teknologiek prebeni dezakete gazteen bazterketa, eta nola? | 3. Galdera. Zientzia, Teknologia eta Berrikuntza Planak alde batera uzten ditu gizartearekin lotutako gaiak?   Nola txertatzen dituzte Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planak eta plan honen esparruan garatutako proiektuek gizarte-erronkei erantzuteko gaiak? | 4. Galdera. Teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egongo al da?   Nola susta daiteke teknologia guztion zerbitzura egotea? | 5. Galdera. Teknologia berriak ondo erabiltzen ari al gara hezkuntzan eta unibertsitatean euskara Euskal Herriko ohiko hizkuntza izan dadin?   Nola erabili behar dira hezkuntzan teknologia berriak hizkuntza-berdintasuna sustatzeko eta euskara Euskal Herrian ohiko hizkuntza izateko? | 6. Galdera. Nola sustatu inbertitzaileek kapitala jar dezaten proiektu solidarioetan? Nola eragotzi atera dezaten?   Nola sustatu inbertsio pribatu handiagoa proiektu solidarioetan? | 7. Galdera. Nola babestuko ditugu langileak AAen aurrean?   Nola babesten ditugu langileak adimen artifizialetatik?

Justifikazioa.

1. galdera, berdintasunezko gizarte baterako lagungarri izango liratekeen teknologiei buruzkoa, lehenetsun-ariketan batez besteko posizio onena lortu duena izan da. Inkesta erantzun duten bostek lehenengo lekuan jarri dute, eta bi lagunek, bigarrenen. Zure aukera argudiatzeko, galdera **desberdintasunekiko loturarekin, izaera orokorarekin eta esparruarekiko harremanarekin** lotutako arrazoiak aurkitzen ditugu, baita beste galdera batzuekin erlazionatzeko aukerak ere: "lehenengo galdera zabalagoa da eta hainbat ikuspegitatik landu daiteke, hausnarketan beste galdera batzuk sartuz", hala nola teknologiek gazteen bazterketan duten eragina (**2. galdera**) edo langileak adimen artifizialetatik babestea (**7. galdera**). Esparru akademikoko parte-hartzaile batek **demokraziaren hobekuntza** sartu du 1. galdera aukeratzeko argudio gisa, eta adierazi du garapen teknologikoak agertoki anibalenteetara eraman dezakeela, "**inklusiorako funtsezko alderdia izan beharko luke**, baina baztertzailerik bihurtzeko arriskua du". Beste erantzun batek bat egiten du teknologiek desberdintasunak erreproduzitu ahal izateko arriskuarekin, eta **Administrazioak** arrisku horri aurre egiteko **funtsezko eragile gisa** duen zeregina gehitzen du, 1. galdera Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planaren zereginari buruzko **3. galderarekin** lotuz:

"Garrantzitsua da zientzia eta berrikuntzak aplikagarritasunaren ikuspegitik pentsatuak izatea, eta ez soilik negozio edo berrikuntza huts gisa. Elkargune horrek balio erantsia sor dezake garatzaileentzat eta gizartearentzat (...) Teknologiek gizartean duten eragina aztertzea eta berdintasunez nola erabili daitezkeen

aztertzea funtsezko gaia iruditzen zait administrazio publikoentzat. Berriz ere, teknologien eragina agerikoa ez den arren, bektorea izan daiteke desberdintasunentzat. Administrazioek teknologia sozial, publiko eta ireki baten aldeko apustua egiten badute, sarbidea eta doakotasuna berma daitezke. "

4. galdera, teknologia guztion zerbitzura dagoen tresna gisa erabiltzeari buruzkoa, bigarren postuan geratu da. Hasieran, "Teknologia (puntakoa) guztion zerbitzura egongo al da?" esan da, eta "Nola susta daiteke teknologia guztion zerbitzura egotea?" galdetu da. Lehenengoaren antzeko galdera bada ere, sei parte-hartzailek lehenetsun handieneko hiru galderen artean jarri dituzte biak. Parte-hartzaile batek lehenengo postuan jarri du, hiru bigarrenean eta lau hirugarrenean. **Izaera orokorrarekin eta beste galdera batzuekiko harremanarekin** lotutako argudioak errepikatzen dira. Aurreko galderaren antza duenez, **teknologiak gizarte inklusibo batean duen zeregina** nabarmentzen duten argudioak entzuten dira: "teknologiak gizarte hobea lortzen lagundu behar du, eta, horretarako, bere onurak gizartearen zati handi batengana iristen direla ziurtatu behar du".

3. galderak Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzarako Euskal Planak gizarte-erronketan duen rola aurkezten du, eta, batez beste, hirugarren tokian ordenatu da: bi inkestatu lehenengo postuan jarri dute, hiru bigarrenean eta bat hirugarrenean. Gizarte-arloko parte-hartzaile baten ustez, "Plana funtsezkoa da ekintza politiko eta pribatuaren egituratzaile gisa (haren bidez garapen teknologikorako funts publikoak jasotzen baitira). **I+G+b arduratsuaren gaia ezinbestekoa da** ". Administrazio publikoko beste eragile batek planaren garrantzia aitortu du, baina gaineratu du "produkzio-eremura bideratuta dagoela, gizarte-zientzien esparrura ere zabaldu beharko litzatekeela", nahiz eta hori "hezkuntza-sailaren eskumena den".